I. SPRAWOZDANIE

KIEROWNICTWA SZKOŁY POLSKIEJ PRZEMYSŁOWEJ UZUPEŁNIAJĄCEJ W MORAWSKIEJ OSTRAWIE

UTRZYMYWANEJ PRZEZ
TOW. SZKOŁY LUDOWEJ

ZA ROK SZKOLNY 1909/1910.

KRAKÓW 1910. — NAKŁADEM TOWARZYSTWA SZKOŁY LUDOWEJ. — DRUK W. KORNECKIEGO i K. WOJNARA POD ZARZĄDEM ADOLFA NOWAKA.

I. Kronika szkoły.

Liczny napływ polskiej młodzieży rękodzielniczej do Morawskiej Ostrawy i gmin okolicznych, a zupełny brak polskich szkół uzupełniających przemysłowych skłonił Zarząd Główny Tow. Szkoły Ludowej do utworzenia przy szkole polskiej w Morawskiej Ostrawie prywatnej szkoły uzupełniającej przemysłowej z językiem wykładowym polskim.

Początkowo uczono w jednej klasie czytania, pisania i rachunków; z czasem, gdy uczniów przybywało, przystosowywano coraz więcej plany lekcyjne do planów normalnych szkół przemysłowych uzupełniających tak, iż od roku 1908/9 już różnicy w planach, jako takich, nie było. Szkoła nie posiadała jednak zatwierdzonych przez Władze planów i statutów; uzyskanie ich nie było łatwe, a zabiegi w tym kierunku dopiero obecnie uwieńczone zostaną pomyślnym skutkiem i nowy rok szkolny 1910/11 rozpocznie się już na podstawie zatwierdzonych statutów i planów, co przyczyni się nietylko do rozwoju szkoły przez zdobycie większej ilości uczniów, ale także umożliwi uzyskanie subwencyi tak na utrzymanie, jak i na wyposażenie szkoły.

W roku sprawozdawczym subwencye, jakie T. S. L. na szkołę przemysłową w Mor. Ostrawie otrzymało, są w stosunku do kosztów utrzymania znikomo małe, bo wynoszą razem K 350, mianowicie: Rada gminna w Mor. Ostrawie K 100; Izba handlowa i przemysłowa we Lwowie K 50; Wydział krajowy we Lwowie K 200.

O potrzebie polskiej szkoły uzupełniającej przemysłowej w Mor. Ostrawie daje pojęcie tabelka, umieszczona niżej, wykazująca, że uczniowie prawie bez wyjątku pochodzą z Galicyi. Wielu jeszcze polskich terminatorów uczęszcza do szkół czeskich i niemieckich, gdzie — rzecz jasna — zatracają poczucie narodowe i stają się materyałem, z którego później tworzą się rękodzielnicy o polskiem nazwisku i pochodzeniu, ale wprost wrogo dla polskości usposobieni.

W roku 1909/10 liczyła szkoła trzy klasy: przygotowawczą, pierwszą i drugą.

Naukę rozpoczęto 1 października 1909, a zakończono 29 kwietnia 1910. Uczono we wszystkie dnie tygodnia, z wyjątkiem piątku i soboty, od godz. 6 do 8 wieczorem i w niedzielę od godziny 10 do 12 przedpołudniem.

Najsilniejsza frekwencya była z początkiem i z końcem roku szkolnego; spadała w czasie przedświątecznym, na ogół jednak była dostateczna, a w klasach niższych nawet dobra.

II. Wydział szkolny.

W skład wydziału szkolnego wchodzą dotychczas:

1. Roman Brzezowski, inżynier górniczy z Polskiej Ostrawy, jako przewodniczący i delegat Zarządu Głównego T. S. L.

2. Ryszard Kraus, urzędnik Magistratu, delegat Rady gminnej w Morawskiej Ostrawie.

3. Józef Woynarowski, dyrektor szkoły polskiej w Mor. Ostrawie — jako kierownik szkoły przemysłowej.

III. Rozdział przedmiotów i godzin szkolnych.

Przedmiot	Liczba godzin tyg.			Razem
	kurs przygot.	klasa I.	klasa II.	
Język polski	2	—	—	2
Kaligrafia	1	—	—	1
Rachunki	2	—	—	2
Rysunki	3	—	—	2
Geometrya i nauka o rzutach . . .	—	1	—	1
Rysunki geometr., rzutowe i odręczne	—	3	—	3
Rysunki zawodowe	—	—	4	4
Stylistyka i wiadomości z ustawy przem.	—	2	1	3
Rachunki przemysłowe i buchalterya .	—	2	3	5
Język niemiecki	—	2	2	4
Razem .	7	10	10	27

IV. Skład grona nauczycielskiego.

1. Józef Woynarowski, dyrektor szkoły wydziałowej, uczył: rysunków i stylistyki w kl. I-ej, stylistyki w kl. II-ej.

2. Jan Słowik, nauczyciel szkoły wydziałowej, uczył: rysunków w klasie przygot., rysunków w klasie II-ej.

3. Władysław Jeziorski, nauczyciel wydziałowy, uczył: pisania w klasie przygotowawczej, rachunków w klasie I-ej, rachunków w klasie II-ej.

4. Franciszek Choma, nauczyciel wydziałowy, uczył: j. polskiego w klasie przygot., j. niemieckiego w kl. I-ej i II-ej.

5. Józef Dychtoń, nauczyciel ludowy, uczył: rachunków w kl. przygot., geometryi w kl. I-ej.

V. Statystyka uczniów.

	Klasa przyg.	Kl. I.	Kl. II.	Razem
a) Frekwencya:				
Zapisanych	36	49	22	107
Wystąpiło w ciągu roku	2	4	4	10
Pozostało z końcem roku	34	45	18	97
b) Kwalifikacya:				
Postęp celujący otrzymali	3	3	—	6
„ chwalebny otrzymali . . .	8	7	2	17
„ zadowalający otrzymali . .	11	15	9	35
„ dostateczny otrzymali . .	7	9	1	17
Razem . .	29	34	12	75
„ niedostateczny otrzymali .	—	5	5	10
Nieklasyfikowano	5	6	1	12
Opuściło szkołę	2	4	4	10
Razem . .	36	49	22	107
c) Wiek:				
Od 14 do 18 lat	29	37	14	80
Ponad 18 lat	7	12	8	27
Razem . .	36	49	22	107
d) Wyznanie:				
Rzymsko-katolickie	35	48	21	104
Grecko-katolickie	—	1	—	1
Mojżeszowe	1	—	1	2
Razem . .	36	49	22	107
e) Miejsce zamieszkania:				
Morawska Ostrawa	31	39	17	87
Polska Ostrawa	5	8	4	17
Przywóz	—	1	1	2
Nowa Wieś	—	1	—	1
Razem . .	36	49	22	107

	Klasa przyg.	Kl. I.	Kl. II.	Razem
f) **Stopień przygotowania:**				
Nie ukończyło żadnej szkoły . .	5	—	—	5
Ukończyło I. kl. lud.	15	5	—	20
„ II. „ „	5	5	1	11
„ III. „ „	3	8	8	19
„ IV. „ „	6	22	9	37
„ V. „ „	1	6	3	10
„ VI. „ „	1	3	—	4
„ II. kl. gimnaz. . . .	—	—	1	1
Razem . .	36	49	22	107
g) **Według zawodów:**				
Blacharzy	2	3	—	5
Cholewkarzy	—	—	1	1
Górników	—	1	—	1
Kołodziei	—	1	1	2
Kowali	—	7	—	7
Krawców	14	21	8	43
Malarzy pokojowych	3	—	3	6
Masarzy	2	2	—	4
Ogrodników	1	—	—	1
Piekarzy	—	1	—	1
Pilnikarzy	1	—	—	1
Rymarzy	1	—	—	1
Rzeźników	—	1	2	3
Stolarzy	3	—	—	3
Szewców	8	11	6	25
Ślusarzy	—	1	—	1
Tapicerów	1	—	1	2
Razem . .	36	49	22	107
h) **Pochodzenie:**				
Z Galicyi	29	43	21	93
Ze Śląska	4	2	1	7
Z Królestwa Polskiego	1	1	—	2
Z Moraw	1	3	—	4
Z Austryi Dolnej	1	—	—	1
Razem . .	36	49	22	107

i) Powiaty galicyjskie z których uczniowie pochodzili:	Klasa przyg.	Kl. I.	Kl. II.	Razem
Biała	3	4	1	8
Bochnia	—	8	1	9
Brzesko	6	9	—	15
Chrzanów	2	1	1	4
Dąbrowa	1	—	—	1
Jasło	1	—	—	1
Kolbuszowa	2	—	—	2
Kraków	—	1	3	4
Limanowa	2	—	1	3
Myślenice	—	3	2	5
Nowy Targ	—	2	—	2
Pilzno	1	—	—	1
Podhorce	—	—	1	1
Rawa Ruska	—	—	1	1
Rzeszów	—	1	—	1
Sucha	2	—	—	2
Stryj	—	—	1	1
Tarnobrzeg	—	1	1	2
Tarnopol	—	1	—	1
Tarnów	—	—	2	2
Wadowice	8	8	2	18
Wieliczka	1	—	1	2
Żywiec	—	4	3	7
Razem	29	43	21	93

VI. Klasyfikacya uczniów.

Kurs przygotowawczy.

Postęp celujący otrzymali:

1. Klemens Pasek
2. Karol Potysz
3. Jan Rapacz.

Postęp chwalebny:

1. Jan Bałoń
2. Leopold Gumiński
3. Wincenty Jończy
4. Piotr Kadela
5. Wincenty Mucha
6. Jan Nosal
7. Czesław Wołosz
8. Marceli Wołosz.

Postęp zadowalający:

1. Augustyn Bugajski
2. Stanisław Chudzikiewicz
3. Adam Hajec
4. Stanisław Jurczyk
5. Józef Kamionka
6. Józef Kubiś
7. Jan Pawlik
8. Józef Samek
9. Michał Stachura
10. Jan Surma
11. Kazimierz Warzecha.

Postęp dostateczny:

1. Jan Głownia
2. Michał Gruszeczka
3. Aleksander Karkoszka
4. Jan Miś
5. Jan Rączka
6. Stanisław Koczwara
7. Sylwester Sablik.

Nie klasyfikowano z powodu nieregularnego uczęszczania 5 uczniów. Opuściło szkołę 2 uczniów.

Klasa I.

Postęp celujący otrzymali:

1. Karol. Gieruszczak
2. Michał Gucwa
3. Antoni Olszewski.

Postęp chwalebny:

1. Alojzy Chudyba
2. Franciszek Cieślak
3. Wasyl Czepiga
4. Franciszek Faja
5. Władysław Przybyło
6. Stefan Skwarek
7. Franciszek Uchyła.

Postęp zadowalający:

1. Paweł Cieślar
2. Franciszek Grochot
3. Stanisław Karpierz
4. Andrzej Kopacz
5. Antoni Kotara
6. Stanisław Kulka
7. Władysław Łopatka
8. Stanisław Nosalik
9. Piotr Pawłowicz
10. Jan Prus
11. Alfred Sadowski
12. Michał Siwek
13. Jakób Stachowicz
14. Stanisław Śliwka
15. Franciszek Prażmowski.

Postęp dostateczny:

1. Michał Barutowicz
2. Szymon Bodzioch
3. Jan Buda
4. Jan Bajorek
5. Józef Gardziel
6. Tomasz Grabeusz
7. Antoni Janecki
8. Władysław Mazur
9. Jan Wasławik.

Postęp niedostateczny otrzymało 5 uczniów. Nieklasyfikowano z powodu nieregularnego uczęszczania 6 uczniów. Opuściło szkołę 4 uczniów.

Klasa II.

Postęp chwalebny otrzymali:

1. Edmund Loc
2. Rudolf Pragłowski

Postęp zadowalający:

1. Alojzy Fijałkowski
2. Ignacy Gunia
3. Stanisław Głownia
4. Stanisław Kańkowski
5. Józef Mazankiewicz
6. Karol Repak
7. Bronisław Spławiński
8. Józef Szymski
9. Wincenty Podgórski.

Postęp dostateczny:

1. Jan Łopatka.

Postęp niedostateczny otrzymało 5 uczniów. Nie klasyfikowano z powodu nieregularnego uczęszczania 1 ucznia. Opuściło szkołę 4 uczniów.

VII. Rachunek dochodów i wydatków.

Dochód. | Rozchód.

Dochód	Koron	h.	Rozchód	Koron	h.
1. Subwencye Wydziału krajowego Lwów	200	—	1. Remuneracye za naukę i kierownictwo	1830	—
2. Subwencya gminy Morawska Ostrawa	100	—	2. Przybory szkolne i t. p. . . .	405	88
3. Subwencya Izby handl. i przem. Lwów	50	—	3. Oświetlenie	153	72
4. Opłaty od uczniów	28	—	4. Utrzymanie	36	60
5. Niedobór pokryty przez Zarząd Główny Tow. Szkoły Lud.	2169	20	5. Nagrody dla uczniów	121	—
	2547	20		2547	20

Morawska Ostrawa, dnia 29 kwietnia 1910 r.

VIII. Zakończenie.

Kierownictwo szkoły uzupełniającej przemysłowej składa na tem miejscu podziękowanie Zarządowi Głównemu T. S. L. za szczere poparcie, jakiego szkole nie szczędzi od początku jej istnienia. Dziękuje również innym ofiarodawcom za udzielone subwencye. Wreszcie zawiadamia, że wpisy na rok szkolny 1910/11 odbędą się w szkole w Domu polskim w Morawskiej Ostrawie 28, 29 i 30 września 1910, od godziny 6-ej do 8-ej wieczorem.

Z Kierownictwa szkoły polskiej uzup. przemysłowej.

W Morawskiej Ostrawie, dn. 29 kwietnia 1910.

Józef Woynarowski
kierownik szkoły przemysłowej.